

A Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2019. december 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A becsületsértés vétsége és más bűncselekmény miatt .. és társa ellen indított büntetőügyben a ...i Törvényszék mint másodfokú bíróság 2019. június 19. napján kihirdetett 1.Bf.282/2019/5. számú ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban 11 585 (tizenegyezer-ötszáznyolcvanöt) forint, a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s

Az ügyben első fokon - bíróság elé állításos eljárás keretében - eljáró ...i Járásbíróság a 2019. március 11. napján kihirdetett 13.B.53/2019/2. számú ítéletével ... I. r. vádlottat 5 rendbeli társtettesként elkövetett becsületsértés vétsége [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban Btk.) 227. § (1) bekezdés a) pont] és 5 rendbeli társtettesként elkövetett zaklatás vétsége [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont] miatt - mint többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül 10 hónap börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre;

.. II. r. vádlottat 5 rendbeli társtettesként elkövetett becsületsértés vétsége [Btk. 227. § (1) bekezdés a) pont] és 5 rendbeli társtettesként elkövetett zaklatás vétsége [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont] miatt - mint visszaesőt - halmazati büntetésül 8 hónap börtön fokozatú - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - szabadságvesztés büntetésre ítélte. Megállapította, hogy a II. r. vádlott a próbaidő alatt párfogó felügyelet alatt áll. Döntött a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésekbe történő beszámításáról, végül a bűnösnek talált vádlottakat külön-külön kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú ítélet ellen I. r. vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében.

Az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott határidőn belül mindkét vádlottra vonatkozóan tudomásul vette a határozatot, és nem élt jogorvoslattal II. r. vádlott, valamint a védelmében eljáró védő sem, ezáltal a járásbíróság ítélete a II. r. terhelte - 2019. március 13. napján - első fokon jogerőre emelkedett.

A másodfokú eljárásban a ...i Törvényszék a II. r. vádlottat érintően a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 590. § (9) bekezdése alapján mellőzve a felülbírálatot, valamint a Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálati szabályok alkalmazásával a 2019. június 19. napján kihirdetett 1.Bf.282/2019/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét .. I. r. vádlott tekintetében megváltoztatta oly módon, hogy az I. r. vádlottat 2 rendbeli társtettesként elkövetett becsületsértés vétsége [Btk. 227. § (1) bekezdés a) pont] és 2 rendbeli társtettesként

elkövetett zaklatás vétsége [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette (.... és ... önkormányzati rendések elleni cselekmény). Az I. r. vádlott terhére rótt további cselekmények minősítéséből a tártettesi elkövetői minőségre utalást mellőzte, egyebekben helybenhagyva az elsőfokú határozatot. Rögzítette az I. r. vádlott időközben megváltozott lakcímét, valamint rendelkezett a másodfokon felmerült bűnügyi költségről is.

A másodfokú ítélettel szemben I. r. vádlott és védője a büntetés enyhítése érdekében éltek fellebbezéssel. Az ügyész tudomásul vette a kézbesítés útján közölt határozatot.

A benyújtó Bf.363/2019/2. számú átiratában a védelmi jogorvoslatokat alaptalannak tartotta. Észrevételében a korlátozott felülbírálat terjedelme között az elsőfokú és másodfokú bíróságok eljárását a perrendi szabályoknak megfelelőnek írta le, melynek során az irányadó tényállásból helytálló következtetés volt vonható az I. r. vádlott bűnösségére a 3 sértett sérelmére megvalósított cselekményt illetően, s a másodfokú bíróság törvényesen minősítette azokat tettesi minőségben elkövetett 3 rendbeli becsületsértés vétségének és 3 rendbeli zaklatás vétségének. Ugyancsak a büntetési céloknak mindenben megfelelőnek tartotta az I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést, mind nemét, mind a szabadságvesztés mértékét illetően, az egyéb rendelkezések tekintetében szintén törvényességükre utalva. Ezért további enyhítésre nem látva okot, a ...i Törvényszék másodfokú ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket a Be. 617. §-ra figyelemmel a Be. 599. § alkalmazásával nyilvános ülésen bírálta el.

Az I. r. vádlott védője jogorvoslatának másodfokon előterjesztett indokolásában (14. sorszámú utóirat) valamint a nyilvános ülésen az enyhítést célzó fellebbezés irányának megfelelően indítványozta a másodfokú ítélet megváltoztatását, enyhébb joghátrány alkalmazását.

Az ügyész mindenben az átiratában megfogalmazottak szerint érvelt, a másodfokú határozat helybenhagyását tartva alaposnak.

Az ítélet tábla mindenekelőtt a védelmi másodfellebbezések joghatályosságát vizsgálta, ekként azt, hogy alkalmasak-e a harmadfokú eljárás megnyitására.

A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén. Azt, hogy mi tekinthető ellentétes döntésnek, a törvény a 615. § (2) bekezdésében szabályozza, melynek b) pontja szerint ellentétes az a döntés is, ha a másodfokú bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette.

A Be. 615. § (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a fellebbezés sérelmezheti

a) az ellentétes döntést, illetve

b) kizárólag a másodfokú bírósági ítélet azon rendelkezését vagy részét, amelyet az elsőfokú bírósági ítéletének az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett.

Adott esetben, miután a másodfokú bíróság .. I. r. vádlottat a 2 rendbeli tártettesként elkövetett becsületsértés vétsége, valamint 2 rendbeli tártettesként elkövetett zaklatás vétsége vádjá alól felmentette, majd a továbbra is irányadó halmazati büntetéskiszabás - Btk. 81. § (1), (3) bekezdésében írt - előírásának szem előtt tartásával vizsgálta az alkalmazandó joghátrányt, eljárása megfelelő alapot teremtett a Be. 615. § (3) bekezdésében írt feltételek teljesüléséhez. Ezért a

büntetés kiszabását, mint az ellentétes döntéssel összefüggő rendelkezést támadó fellebbezések joghatályosan megnyitották a harmadfokú eljárást.

Ezt követően a harmadfokú revízió folyamatában a Be. 618. § (1), (2) bekezdésében írt terjedelemben bírálta felül a fellebbezésekkel támadott másodfokú ítéletet a harmadfokú bíróság, valamint az azt megelőző elsőfokú és másodfokú eljárást, azzal, hogy miután a másodfokú bíróság által meghozott felmentő rendelkezést a perorvoslatra jogosultak közül senki sem sérelmezte, az 2019. július 15. napján - az ügyészi tudomásul vétel bejelentésekor (másodfokú iratok 6. sorszám) - jogerőre emelkedett, felülbírálat tárgyát a Be. 618. § (4) bekezdése szerint nem képezhette. Továbbá, miután a védelmi jogorvoslatok enyhítésre irányulóan kizárólag a büntetés kiszabásával kapcsolatos rendelkezést támadták [Be. 615. § (3) bekezdés b) pont] s a másodfokon hozott ellentétes döntés is a Be. 590. § (5) bekezdés szerinti felülbírálaton alapult [Be. 615. § (4) bekezdés], ezért a harmadfokú bíróság nem vizsgálta a másodfokú ítélet megalapozottságát, határozatát a másodfokú bíróság által alapul vett tényállásra alapította [Be. 619. § (4) bekezdés].

E keretek között elsőként az eljárási szabályok megtartásának vizsgálata volt szükséges arra vonatkozóan, hogy nem valósult-e meg feltétlen eljárási szabálysértés. A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú és másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le. Nem került sor olyan abszolút, a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a 608. § (1) bekezdés a) - f) pontjában írt eljárási szabálysértésre, mely a másodfokú ítélet érdemi felülbírálatát kizárta volna, egyébként ilyen perjogi hibára a felek sem hivatkoztak.

Az elsőfokú bíróság csak annyiban tért el az eljárási szabályoktól, hogy ügydöntő határozata kihirdetésekor elmulasztotta kézbesíteni az írásba foglalt rendelkező részt a jelenlévő fellebbezésre jogosultaknak, holott ezt a Be. 455. § (3) bekezdése és az 549. § (4) bekezdése előírja. Ugyanakkor a tárgyalás jegyzőkönyve a Be. 445. § (2) bekezdés g) pontjának megfelelően részletesen tartalmazta a határozat szóbeli indokait, melyből világosan nyomon követhető volt a járásbíróság döntésének valamennyi része, eleme. A kézbesítés elmaradása tehát hiányosságként említendő, ám annak eljárási következménye nem volt, az érdemi felülbírálatra lehetőség nyílt.

A harmadfokú revízió a fentebb rögzítettek szerint nem terjedhetett ki a másodfokú bíróság ítélete megalapozottságának vizsgálatára, irányadónak a törvény értelmében a törvényszék által alapul vett tényállást kellett tekinteni harmadfokon is.

Ez azonban nem jelentette azt, hogy a terhelt személyi körülményeivel és korábbi büntetéseivel kapcsolatos, Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában írt tények pontosítása ne lenne lehetséges. E tények ugyanis elsődlegesen megállapítást igényelnek és nem bizonyítást, különösen a közhiteles bűnügyi nyilvántartásban szereplő adatok. Nem részei a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontjában szabályozott ún. történeti tényállásnak, mely a vádló által vád tárgyává tett cselekményekre nézve a bíróság által bizonyítottnak talált és megállapított múltbeli eseményeket, azaz a kétséget kizáróan bizonyított, büntetőjogilag releváns, rendszerezett tényeket jelenti, melyek vagy megfeleltethetők vagy nem a büntető törvény különös részi törvényi tényállásának (Kúria Bfv.I.611/2019/10.).

Jelen ügyben mindezekre utalás azért szükséges, mert az I. r. vádlott esetében egyes - bizonyítást nem igénylő - büntetésnyilvántartási adatoknak hiányossága volt tetten érhető, ami azonban nem jelentett megalapozatlansági okot, ténybeli hibát, ám a valóságnak megfelelő aktuális állapot rögzítése a bírói ítéletben nem volt mellőzhető.

Az ítélet tábla ennek megfelelően a felülbírálat tárgyát képező határozatok indokolását az I. r. vádlott korábbi büntetéseivel kapcsolatosan a következők szerint egészíti ki:

- A ...i Városi Bíróság B.106/2007/169. számú illetőleg a Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság Bf.373/2010/23. számú ítéleteivel elbírált bűncselekmény elkövetési ideje: 2005. szeptember 23. napja.
- Ai Városi Bíróság Bk.124/2011/3. számú összbüntetési ítéletével fenti alapítéleten túl ai Városi Bíróság 26.Fk.1160/2006/105. számú ítéletével rablás büntette miatt jogerősen kiszabott 5 év fegyházbüntetést és ai Városi Bíróság 12.B.100/2006/90. számú ítéletével csalás büntette miatt jogerősen kiszabott 1 év 8 hónap börtönbüntetést foglalta még összbüntetésbe, rögzítve azt is, hogy a terhelt többszörös visszaeső.
- Ai Járásbíróság B.462/2013/17. számú illetőleg a ...i Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Bf.1442/2014/3. számú ítéleteivel elbírált bűncselekmények elkövetési ideje 2012. május 11. és 2013. január 18. napja. E határozatokban a bíróságok a fenti összbüntetési ítélettel megállapított 6 év 15 nap fegyházbüntetésből engedélyezett feltételes szabadság megszüntetéséről is rendelkeztek, kimondva azt is, hogy a terhelt nem bocsátható feltételes szabadságra.

A kiegészítéssel a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában megállapított tények is teljesek.

A felülbírálat fő szempontja tehát azon másodfokú ítéleti rendelkezés volt, melyet az elsőfokú bíróság ítéletének ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, ami adott esetben az I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést jelentette [Be. 618. § (1) bekezdés a) pont, ab) alpont]. Ezzel kapcsolatosan rögzítendő, hogy a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az eljárást lefolytató bíróságok feltárták, s az elsőfokú ítéletben rögzítettek csupán annyiban pontosítandók, hogy valójában az I. r. vádlott többszörös visszaesői minőségét megalapozón *túli büntetettsége* és az elbírált cselekmények *kettőnél több bűnhalmazata súlyosít*. A minősítés körében másodfokon tett változtatásra figyelemmel pedig a *társtettesi* elkövetésre utalás *mellőzendő* a súlyosító körülmények sorából.

Ezzel együtt az ítélet tábla úgy találta, hogy az I. r. vádlottal szemben a büntetési céloknak megfelelő, a büntetés kiszabási elvekkel és a belső arányosság követelményeivel összhangban álló, személyi körülményeihez mért, valójában méltányosnak tekinthető büntetés kiszabására került sor. A Btk. 89. § (1) bekezdésében írt felemelt büntetési tétel mellett is a különös részi alap tételkeret között maradó, az irányadó halmazati középértéktől a törvényi minimum irányába jelentősen elmozduló tartamú szabadságvesztés és a törvényi minimumban megállapított mértékű közügyektől eltiltás mellékbüntetés enyhítésének még a bűnösségi kör szűkülése mellett sem állnak fenn a törvényi előfeltételei. A fellebbezések tehát nem vezettek eredményre.

Mivel a jogorvoslatok alaptalannak bizonyultak, ezért a Be. 618.§ (3) bekezdése értelmében a felmentéssel nem érintett, fennmaradó bűncselekmények jogi minősítésére vonatkozó rendelkezés vizsgálatára nem nyílt perjogi lehetőség.

A Be. 618. § (2) bekezdése alapján felülbírált, egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben hozott döntések is mindenben megfelelnek az irányadó törvényi rendelkezéseknek.

Végül utalni szükséges arra, hogy az I. r. vádlott személyes adataiban bekövetkezett változás rögzítése a másodfokú ítéletben a Be. 604. § (3) bekezdés c) pontján alapszik.

A kifejtettekre tekintettel a harmadfokú bíróság a védelmi fellebbezések alaptalansága folytán a i Törvényszék, mint másodfokú bíróság ítéletét a Be. 623. § alapján - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

A másodfellebbezési eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 617. § alapján alkalmazandó 613. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel állapította meg, melynek viselésére az I. r. vádlott köteles, a Be. 574. § (1) bekezdésében írtak szerint.

Debrecen, 2019. december 10.

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. előadó bíró,
Dr. Háger Tamás sk. bíró

Záradék: A ...i Törvényszék 1.Bf.282/2019/5. számú ítélete a harmadfokú végzéssel a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott tekintetében jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2019. december 10.

. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.